

Neniciniet pravietojumus!

(1 Tes 5,20)

Pravieša dāvanas netiek dotas tikai tāpēc, lai pareģotu nākotni. Pravietis Dieva vārdā pamāca cilvēkus, lai tie dzīvotu pēc Viņa gribas.

Dievs neprātīgi mīl savus bērnus, bet neatceptē grēku. Grēks nogalina cilvēku, iznīcina viņā spēju mīlēt un novē līdz briesmīgām sekām, sauktām par elli. Tāpēc Dievs dara visu, lai mūs brīdinātu par grēku un vestu uz atgriešanos.

Mozus likums radikāli atšķiras no visiem senajiem un mūsdienu dokumentiem par likumiem, aizliegumiem, kā arī soda veidiem, kas paredzēti par to neievērošanu. Nevienam likumdevējam nebūtu drosmes likuma kodeksos ietvert morālos likumus, jo cilvēks nebūtu spējīgs pārbaudīt, vai otrs cilvēks mīl tuvāko, vai ir žēlsirdīgs, vai notiesā citus, vai dzīvo saskaņā ar savu sirdsapziņu. **Tikai Dievs, Radītājs un vispasaules Valdnieks, zina cilvēka darbus un domas** (sal. Is 66, 18), un tikai Viņš varēja šādi noformulēt bauļus – „tev nebūs iekārot”, „tev būs mīlēt”

u.html. Un tāpēc tikai Viņam ir tiesības ar praviešu starpniecību pieprasīt no savas tautas šo baušļu ievērošanu.

Pravieša loma

Mūsdienu izpratnē pravietis ir tas, kurš zina nākotni. Tomēr Bībele rāda mums praviešus kā tos, kam ir Dieva uzticēts uzdevums pamācīt cilvēkus, kuri dzīvo grēkā, aicināt uz gandarīšanu un atgriešanos, norādīt, kā atbrīvoties no grēka varas, un brīdināt par nepaklausības Dievam

traģiskajām sekām. Un tieši šo konsekvenču dēļ, kuras reizēm parādās krieti vēlāk nekā pats grēks, rodas nepieciešamība runāt par nākotni, – bet tikai tāpēc, lai aicinātu atgriezties, lai darītu zināmu, ka, ja cilvēks atmetīs Dievu, tad tas novedīs līdz mūžībai ellē, lai pēc tam neviens netaisnotos, ka nav zinājis vai nav saņēmis brīdinājumu.

Pestīšanas vēsturē praviešiem bija ļoti svarīga loma. Kad Izraēla Tauta Sinaja kalnā saņēma Dieva Likumu, Dievs visu laiku dāvāja viņiem praviešus, kuri

izskaidroja, kā šo Likumu pielietot ikdienas dzīvē saskaņā ar Dieva Likumdevēja gribu.

Mēs zinām, ka Pestīšanas vēsture savu kulminācijas punktu sasniedza Jēzus Kristus personā, kurš piedzima no Jaunavas Marijas, tad tika nodots ciešanām un nāvei par mūsu grēkiem. Bībeles grāmatās ir simtiem pravietojumu, kuriem būtu jāpalīdz jūdu tautai atpazīt Jēzū Kristu, patieso Dievu, kurš mūsu pestīšanas labā kļuva patiess Cilvēks. Piemēram, svētā Mateja Evaņģēlija pirmajās nodalās ik pēc briža ir atsauce uz kāda pravieša teikto, kas piepildījās Jēzū Kristū. Daudz jūdu ieticēja Viņam tieši tāpēc, ka neviens cits neatbilst Mesijas tēlam, par kuru, Dieva iedvesmoti, runāja pravieši. Tāpēc ir vērts lasīt praviešu grāmatas, lai nostiprinātos pārliecībā, ka Dievs konsekventi realizēja savu cilvēces pestīšanas plānu, dažu tūkstošu gadu laikā pakāpeniski atklājot savus nodomus caur saviem kalpiem – jūdu tautas praviešiem.

Bet ne tikai to. Lielākā daļa Vecās Derības praviešu pamācību ir aktuālas arī šodien, un varbūt pat šodien vairāk, nekā tajos laikos. Arī šodien cilvēki atsakās no vienīgā un patiesā Dieva un sāk atdot godu elkiem, piedaloties magiskās, okultās darbībās vai pat pagānu reliģiskajos kultos. Arī šodien cilvēki izliekas, ka Dievs neeksistē un nekad neatgādinās par sevi, un tāpēc dara pāri tuvākajam. Arī šodien cilvēki meklē baudu un dzīro (bieži neķītrā veidā), un slavē tos, kuri tāpat rīkojas. **Pazaudējot personīgo saiti ar Dievu, cilvēks pakāpeniski padodas kārdinājumiem, izdara vienu grēku pēc otra, kamēr nonāks līdz izmisumam un sabrukumam, kad ieraudzīs ļaunumu, ko ir izdarījis.**

Un tieši tāpēc praviešu vārdi mums ir ļoti nepieciešami, lai dzīvotu. Es sniegšu tikai divus Vecās Derības praviešu piemērus, kuri Dieva vārdu saka tieši mums.

Izraēla grēki un pravietis Amoss

Pirmais no viņiem ir pravietis Amoss. Šis cilvēks dzīvoja netālu no Betlēmes, Tekoas ciematā, jūdu valsts dienvidos (Jūdejā). Viņš bija zemnieks, ganīja aitu ganāmpulkā un audzēja vīges, bet vienlaicīgi mīlēja arī Dieva vārdu un regulāri studēja tajā laikā jau esošās Bībeles grāmatas. Ap 750. gadu pirms Kristus Dievs viņijā uzrunāja Amosu un aicināja viņu pildīt pravieša misiju (Am 1, 1).

Lielākā daļa Vecās Derības praviešu pamācību ir aktuālas arī šodien

Pirmā lieta, kas izbiedē Amosa grāmatā, ir uzskaitītie Izraēlas kaimiņvalstu noziegumi. Tieki uzskaitītas visas tuvākās Izraēlas kaimiņvalstis, sākot no Gazas un Aškalonas dienvidos, līdz Damaskai Tīras un Edomas ziemeļos. Kāpēc Dievs no šīm tautām gaidīja, ka tās pildīs Viņa gribu? Viņš taču ar tiem nenoslēdza derību kā ar Izraēli un nedeva viņiem savu Likumu. Tomēr, neskatoties uz to, Dievs gaidīja, ka tautas, kuras ir tiešā kontaktā ar izredzēto tautu, pārņems bijība pret Dievu un tās sāks ievērot morālos likumus. Tomēr tā nenotika, starp citu, arī paša Izraēla neuzticības dēļ, kurš neturējās pie Dieva noslēgtās derības.

Un šajā vietā atklājas otrs biedējoša lieta: Dievs, kurš runā no savas Svētnīcas Jeruzalemē (Am 1, 2), atklāj pašas Jeruzālemes iznīcināšanu (Am 2,5). Dievs nedomā saudzēt pat savu tautu, ja jau tā atsakās no Viņa gribas. Apskatīsim, kādi pārkāpumi izsauca tik lielas Dieva dusmas.

Amosa grāmatas 3,10 pants runā par dārgumiem, kuri iegūti ar izspiešanu un laupīšanu. Man nav lieki jāraksta, lai pārliecinātu lasītāju, ka arī šodien visā pasaulē tiek izdarīti ekonomiskie noziegumi, cilvēki tiek maldināti un krāpti, bet kopējā nauda ne vienmēr tiek izlietota pilsoņu vajadzībām. Tomēr mēs varam būt pārliecināti par to, ka mūsu „labumu sadalījums” izsauc Dieva dusmas. Kopā ar korupciju un likumu pārkāpšanu (Am 5, 12) mēs atkārtojam tieši tos pašus grēkus, par kuriem Dievs nolēma sodīt savu tautu pravieša Amosa laikā (tātad ļāva tai izbaudīt savas jaunās rīcības sekas).

3,14 pants runā par noziegumiem, kas saistīti ar altāri Bētelē. Zināms, ka šis ir altāris, kuru pirms 160 gadiem Jerobams patvalīgi uzstādīja (1Kēn 12, 28-31),

Es nevaru mīlēt grēka aptraipītu dvēseli, bet, ja tā nozēlo, tad manai labvēlībai pret viņu nav robežu. Mana žēlsirdība viņu apņem un attaisno (Dienasgrāmata, 1728)

ar kuru aizsākās izraēliešu masveida aiziešana no ticības vienīgajam un patiesajam Dievam. Dieva izredzētā tauta sāka klanīties svešiem dievekjiem, iet pie zīlniekiem, rīkot dzīres, kas saistījās ar auglības dievu kultu, interesēties par horoskopiem un pat izmantot okultismu. Vai arī šodien daudzi cilvēki tā nerīkojas? Daudzās Eiropas valstīs vairāk cilvēku apmeklē zīlniekus, nekā baznīcas, vairāk lasa horoskopus, nekā Bībeli, visā Eiropā vairāk cilvēku šķiras vai dzīvo kopā tāpat vien, nekā dzīvo sakramentalā laulībā. Vai mēs varam domāt, ka tas, kas notiek mūsdienās, patīk Dievam? Ja jau Dievs tik viennozīmīgi nosodīja šādas lietas un paredzēja nelaimi tām tautām, kuras šādi rīkojas.

Tomēr Dievs nav nelaimes Dievs, un Viņš nepriecājas par cilvēka ciešanām. Dievs aicina cilvēkus atgriezties no visa ļaunā: „Meklējiet Mani, tad jūs dzīvosiet!” (Am 5, 4). Pietiek vienkārši pieņemt Dieva morālos godīguma standartus, lai izvairītos no nelaimes (5, 14-15). Un tieši tāpēc pravietis Amoss gāja pie cilvēkiem, lai nodotu viņiem dzīvības vēsti, Dieva žēlsirdības vēsti, jo Dievs ilgojas pēc mūsu atgriešanās un labprāt atsakās no mums piespriestā soda (Am 7, 3; 7, 6).

Tai pat laikā **cilvēku reakcija pret pravieša Amosa vēstījumu bija negatīva**. Tā vietā, lai atzītu savas kļūdas un izlīgtu ar Dievu, viņi izdzina pravieti no savas zemes: „Celies un bēdz uz Jūdas zemi! Ēd tur savu maizi un tur pravieto! Bet Bētelē tu ilgāk vairs nedrīksti pravietot!” (Am 7,12-13) Kā šādā situācijā vajadzētu rīkoties Dievam? Viņam bija jālauj Izraēlai un tās kaimiņvalstīm piedzīvot viņu grēku sekas, ja jau tās negribēja pieņemt piedošanu. No vēstures mēs zinām, ka Asīrijas uzbrukums Izraēlas ziemeļu daļu un kaimiņvalstīm novēda līdz totālai sakāvei, tomēr **Jeruzaleme netika ieņemta, jo karalis Ezehiels un viņa padotie Dieva priekšā atzina savu grēcīgumu un mainīja savu rīcību** (2Hr 32, 20-23).

Pagānu grēki un pravietis Jonass

Otrais pravietis, kura sūtība ir ļoti aktuāla, ir Jonass. Jonass bija īsts patriots, viņam rūpēja tautas liktenis, un viņš neieredzēja asīriešu uzbrukumus. Tāpēc tad, kad viņš saņēma no Dieva uzdevumu doties uz Ninivi ar pravietisku misiju, viņš devās pretējā virzienā, negribē-

Dievs aicina cilvēkus atgriezties no visa ļaunā: „Meklējet Mani, tad jūs dzīvosiet!” (Am 5, 4)

MVO foto arhīvs

dams neko kopīgu ar Izraēlu ienaidnieku.

Visbeidzot pēc ilgas pretošanās Jonass devās uz Ninivi un, iedams pa pilsētu un tās apkārtņi, pasludināja drīzu tās bojāeju. Kāpēc asīrieši paklausīja Jonasam, ieticēja Dievam un izsludināja gavēni un gandařšanu? No reliģiskā viedokļa tas bija neracionāli, jo (kā tika uzskatīts) tieši asīriešu dievi ar Ašuru priekšgalā gādāja par savas tautas labklājību un uzvarām pār citām tautām. No tā laika reliģiskā viedokļa jūdu Dievs izrādījās nespējīgs pasargāt izraēliešus no asīriešiem. Katrs redzēja Izraēlas nelaimi un Asīrijas pārsteidzošos sasniegumus, kuru pārpludināja citu tautu bagātības. Kāpēc tad šie pašpārliecinātie pagāni, iekarojuši ganārīz visu pasauli, pazemoja sevi mazās, iekarotās tautas Dieva priekšā?

Iespējams tāpēc, ka viņi nespēja iekarot Jeruzalemi. No Jonasa vēstījuma izriet

tas, ka tieši Izraēla Dievs deva viņiem iespēju iekarot visu pasauli, piespriežot savai tautai sodu, bet, kad daļa no tautas izrādīja noželu, asīrieši nebija spējīgi turpināt kara darbību. Noslēpumainā asīriešu karavīru izklīdināšana un vadova nāve (2Hr 32, 20-23) varēja ietekmēt Nini- ves karali un iedzīvotājus tā, ka tie sajuta nopietno situāciju. Ar Izraēla Dievu nav joki.

Kad Dievs redzēja viņu patieso gandařšanu un atgriešanos, Viņš nenodarīja to postu, ko bija tiem paredzējis (Jon 3, 10).

Dieva žēlsirdība

Vai Dievs no mums sagaida pārāk daudz? Pietika saukt pēc Dieva žēlsirdības un apnemties laboties (Jon 3, 8), lai Dievs apželotos par grēciniekiem un dotu tiem kārtējo iespēju. Tomēr mūsu

cietsirdības, novēršanās un aizraušanās a grēku priekšā Dievs paliek konsekventi un nepielūdzams: ja mēs dzīvojam bez dievīgi, izlaidīgi, rīkojamies negodīgi krāpjam un melojam, tad nekas mūs nepasargās no Dieva dusmām. Pēdējais glābšanas salmiņš mums ir paļaušanās uz Dieva žēlsirdību, kurš Jēzū Kristū vēlas mums piedot visus mūsu pārkāpumus, ilgojas mūs attīrīt no visa ļaunā un darīt spējīgus pildīt Viņa grību.

Sv. Faustīnes *Dienasgrāmatā* mēs lasām: „Raksti: Es Esmu trīskārt svēts, un es ienīstu pat vismazāko grēku. Es nevaru mīlēt grēka aptraipītu dvēseli, bet, ja tā nožēlo, tad manai labvēlībai pret viņu nav robežu. Mana žēlsirdība viņu apņem un attaisno. Mana žēlsirdība seko grēciniekiem visos viņu ceļos, un Mana Sirds priecājas, kad viņi atgriežas pie Manis. Es aizmirstu par aizvainojumiem, kurus tie lējuši Manā Sirdī, un priecājos par viņu atgriešanos. Pasaki grēciniekiem, ka neviens neaizbēgs no manas rokas. **Ja viņi bēg no manas žēlsirdīgās sirds, tad iekritīs manās taisnīgajās rokās.** Pasaki grēciniekiem, ka Es viņus vienmēr gaidu, ieklausos viņu sirdspukstos un gaidu, kad tā sāks pukstēt Man. Uzraksti, ka Es uzrunāju viņus caur sirdsapziņu, caur neveiksmēm un ciešanām, caur vētrām un zibēniem, runāju caur Baznīcu, bet, ja visas manas žēlastības noniecina, tad sāku dusmoties, atstāju viņus vienus pašus un dodu to, ko viņi grib” (1728).

Vienīgais, kas tiek no mums prasīts, ir tas, lai mēs, „no elkiem atgriežoties pie Dieva, kalpotu dzīvajam un patiesajam Dievam un gaidītu no debesīm Viņa Dēlu Jēzu (ko Viņš uzmodināja no miroņiem), kas mūs izglāba no nākamajām dusmām” (1Tes 1, 10). Uzticēsimies Jēzum un sarausim saites ar katru grēku, kurš mūs dara nebrīvus!

Miroslavs Ruckis ■